

Bemærkninger til samtlige foranstaaende Rets-Reform-Lovforslag.

Ramp, forsaavidt det finder Udtryk i Lovgivningerne, er blevet til Fordel for Rævningsinstitutionen. Intetsteds er den blevet afføstet, hvor den havde faaet Plads. I adskillige Stater, der ikke tidligere havde den, er den blevet indført. Meddomsmændsinstitutionen har ikke i Tydskland, hvor der dog er indrømmet den et vist Omraade, fortrængt den. Selv om Grundlovens Bud ikke havde været, maatte disse Kjendsgjæmningers Vægt være tilstrækkelig til at fjerne Tanken om i dette Udcast enten at opgive Fordringen om Lægdommere eller at foreslaa nogen anden Form end den af Grundloven fordrede.

Men skjøndt den saaledes førte Forhandling ikke har rokket Rævningsinstitutionen, har den dog båret vigtige Frugter for dens grundige Forstaaelse og rigtige Anordning i Lovgivningerne. Dette Udbytte har det foreliggende Udcast draget Nytte af, og det kan da fremhæves som dets tredje væsentlige Giendommelighed, at det har bragt Rævningsinstitutionen til Udførelse paa en til dets Tanke mere svarende Maade end de tidligere Udcast og derved skaffet den de bedste Betingelser for at bestaa den Prøve i Livet, som den, naar Forslaget bliver til Lov, vil have at bestaa hos os. Det Hovedpunkt, som i denne Henseende Dmærksomheden især maa henledes paa, angaar Bestemmelsen af Forholdet mellem Rævningernes og de retslyndige Dommeres Medvirkning ved Sagernes Afgjørelse. Udcastet har her fuldt ud gennemført den engelske Rets, i Fastlandets Lovgivninger endnu langtfra tilstrækkelig anerkjendte Regel, at Rævningerne paa kjende hele Skyldspørgsmaalet og ikke blot enkelte Dele deraf, end sige blot Bevisspørgsmaalet. Men paa den anden Side har det ikke lukket Diet for den store Mislighed, som det vilde være, om en Siget alene skulde være voldgiven denne Rævningernes Afgjørelse. Ege saa fuldt i Overensstemmelse med den engelske Rets Grundtanke og med den Opsættelse af Institutionen, som altid har været klar for den almindelige Bevidsthed, har det hævdet, at Rævningernes Medvirkning skal forøge ikke formindste Garantien for den Sigtede. Det har derfor ikke indskrænket de retslyndige Dommeres Ret til Afgjørelse af det sekundære Spørgsmaal om Straffens Størrelse, men har tillagt dem en Ret til af bestemte Grunde og under visse Betingelser at tilfidsætte en Afgjørelse af Rævningerne, som erklærer den Sigtede for skyldig, med den Virkning, at den Sigtede enten strax eller efter en ny Forhandling frifindes. Først herved har Institutionen faaet en Skikkelse, der virkelig svarer til dens Forbillede, men som tillige har nødvendiggjort en Række særlige Former, hvis ikke Reglen enten skulde skabe Forvirring eller blive et dødt Bogstav.

Bed nærværende Sags Forelæggelse for Rigsdagen har Ministeriet — saaledes som det fremgaar af Foranførte — fulgt den Grundsætning at affatte Lovforslagene fuldstændigt efter Proceskommissionens Udcast. De Endringer, som ere foretagne, og som nedenfor nærmere skulle blive angivne og forklarede, gaa enten kun ud paa at rette den Slags smaa Inkurrier, som altid hist og her ville indsnige sig i et saa vidtløftigt Arbejde, eller paa at ændre Proceskommissionens Udcast efter senere udkomne Love, som paa en eller anden Maade berøre de omhandlede Gjenstande, f. Ex. Beretsproceusloven af 28de Mai 1880. Kun en Undtagelse fra denne Grundsætning har man tilladt sig, idet Bestemmelserne i Retsorganisationslovens femte Afsnit om Sagførervæsenet ere noget omredigerede for at bringes i saa nær Overensstemmelse som muligt med det i forrige Session forelagte Lovforslag om denne Gjenstand og de Endringer i det, som foresloges af det af Landstinget over dette Lovforslag nedsatte Udvalg.

Naar Ministeriet har fulgt den nævnte Grundsætning, uagtet det, hvis Sagen havde foreligget til fuldkommen fri og forudsætningsløs Bearbejdelse, paa enkelte Punkter muligen vilde have stillet sig anderledes, er dette begrundet dels i den nuværende Justitsministers personlige Stilling til Proceskommissionen og dens Arbejde, dels i en almindeligere Betragtning, som muligen vilde have ført ogsaa en anden Justitsminister, der havde stået helt udenfor Proceskommissionens Arbejde, til samme Resultat. Det første Hensyn har naturligvis maattet føre til, at der ikke fra den nuværende Justitsministers Side kunde være forelagte Lovforslag m. m.